31978D0528

NÕUKOGU OTSUS,
6. juuni 1978,
millega kiidetakse ühenduse nimel heaks rahvusvahelise tolliprotseduuride lihtsustamise ja kooskõlastamise konventsiooni kolm lisa

(78/528/EMÜ)

EUROOPA ÜHENDUSTE NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Majandusühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse komisjoni soovitust

ning arvestades, et:

otsusega 75/199/EMÜ [1] sõlmis ühendus rahvusvahelise tolliprotseduuride lihtsustamise ja kooskõlastamise konventsiooni ja kiitis heaks selle lisa tolliladustamise kohta;

nimetatud konventsiooni lisad, mis puudutavad kaubadeklaratsiooni esitamisele eelnevaid tolliformaalsusi, kauba ajutist ladustamist ja vabatsoone, on ühendusele heakskiidetavad;

sellest hoolimata on soovitatav, et need lisad kiidetaks heaks teatud reservatsioonidega eesmärgiga võtta arvesse tolliliidu erivajadusi,

ON VASTU VÕTNUD JÄRGMISE OTSUSE:

Artikkel 1

Ühendus kiidab heaks rahvusvahelise tolliprotseduuride lihtsustamise ja kooskõlastamise konventsiooni järgmised lisad:

— lisa A.1 kaubadeklaratsiooni esitamisele eelnevate tolliformaalsuste kohta reservatsioonidega standardite 11 ja 21 suhtes,

— lisa A.2 kauba ajutise ladustamise kohta reservatsioonidega soovituslike tavade 10, 13 ja 21 suhtes,

— lisa F.1 vabatsoonide kohta reservatsiooniga standardi 21 suhtes.

Eespool nimetatud lisade tekstid on lisatud käesolevale otsusele.

Artikkel 2

Komisjon teavitab Tollikoostöö Nõukogu peasekretariaati artiklis 1 nimetatud lisade heakskiitmisest samas artiklis nimetatud reservatsioonidega.

Luxembourg, 6. juuni 1978

Nõukogu nimel

eesistuja

K. B. ANDERSEN

[1] EÜT L 100, 21.4.1975, lk 1.

LISA

RAHVUSVAHELINE TOLLIPROTSEDUURIDE LIHTSUSTAMISE JA KOOSKÕLASTAMISE KONVENTSIOON

Lisad A.1, A.2 ja F.1

LISA A.1

KAUBADEKLARATSIOONI LISA ESITAMISELE EELNEVATE TOLLIFORMAALSUSTE KOHTA

SISSEJUHATUS

Kaupa on võimalik riiki sisse tuua paljusid erinevaid transpordiliike kasutades. Selleks, et kaitsta riigi maksutulusid ja tagada siseriiklike õigusaktide nõuete täitmine, peab vedaja, kes on kauba tolliterritooriumile toonud, selle kauba ja transpordivahendi, millega kaupa veetakse, esimesel võimalusel tollile esitama. Tolliterritooriumile kauba sissetoomist reguleerivate sätete sisu sõltub suurel määral riigi geograafilisest asendist ja muudest asjaoludest, näiteks sellest, millised on peamised transpordiliigid, millega kaupa riiki tuuakse.

Paljudel juhtudel asub tolliasutus, kus kaup ja kaubadeklaratsioon esitada tuleb, kohas, kus kaup tolliterritooriumile tuuakse; kuid võib ka juhtuda, et see tolliasutus asub kauba tolliterritooriumile toomise kohast kaugemal. Oluline on, et tollivõimudel oleks võimalik kontrollida kauba toimetamist tolliasutusse, kus see tollile esitada tuleb.

Tolli huvisid võib kaitsta õigusaktidega kauba vedajale kohustuste panemisega ja seekaudu, et toll teostab füüsilist järelevalvet tolliterritooriumile sisenevate transpordivahendite ja kaupade üle.

Samuti on oluline tagada, et sellised meetmed häiriksid rahvusvahelist kaubavahetust nii vähe kui võimalik. Seetõttu peaksid vedaja täidetavad formaalsused olema nii lihtsad kui võimalik ja teave nende formaalsuste kohta peaks kõigile asjasthuvitatud isikutele vabalt kättesaadav olema.

Käesolev lisa ei hõlma saabuvat kaupa, mille suhtes on rakendatud tolliprotseduuri, nagu näiteks rahvusvaheline tollitransiit, posti teel saadetavat ja reisija pagasis sisalduvat kaupa ega kauba ajutist ladustamist; samuti ei kehti see muude formaalsuste suhtes, mida võidakse kohaldada teatud transpordiliikide suhtes, nagu näiteks teatise esitamine laeva saabumisel.

MÕISTED

Käesolevas lisas kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) *kaubadeklaratsiooni esitamisele eelnevad tolliformaalsused* — kõik toimingud, mis asjaomane isik ja toll peavad läbi viima alates sellest, kui kaup tolliterritooriumile sisse tuuakse, kuni kauba suunamiseni tolliprotseduurile;

Märkus:

Ajutist ladustamist võib lugeda tolliprotseduuriks.

b) *tolliterritoorium* — territoorium, kus riigi tollieeskirjad kehtivad täies ulatuses;

c) *vedaja* — isik, kes kaupa tegelikult veab või kes vastutab transpordivahendi toimimise eest;

d) *imporditollimaksud ja impordimaksud* — tollimaksud ja kõik muud maksud ja tasud, mis tuleb tasuda kaupade impordil või seoses impordiga, välja arvatud tasud summas, mis vastab osutatud teenuste ligilähedasele maksumusele;

e) *kaubadeklaratsioon* — tolli poolt selleks ettenähtud vormis esitatav teatis, milles huvitatud isikud märgivad ära kauba suhtes rakendatava konkreetse tolliprotseduuri ja esitavad andmed, mida toll selle tolliprotseduuri rakendamiseks vajab;

f) *tollikontroll* — meetmed, mida võetakse õigusnormide täitmise tagamiseks ning mille rakendamise eest vastutab toll;

g) *isik* — nii füüsiline kui ka juriidiline isik, kui kontekst ei eelda teisiti.

PÕHIMÕTTED

1. **Standard**

Kaubadeklaratsiooni esitamisele eelnevaid tolliformaalsusi reguleerivad käesoleva lisa sätted.

2. **Standard**

Siseriiklike õigusaktidega nähakse ette tingimused ja formaalsused, mis tolliterritooriumile sissetoodava kauba suhtes täita tuleb.

3. **Standard**

Kõik tolliterritooriumile toodavad kaubad allutatakse tollikontrollile sõltumata sellest, kas nende suhtes kohaldatakse imporditollimakse ja impordimakse või mitte.

4. **Standard**

Kaubadeklaratsiooni esitamisele eelnevate tolliformaalsuste puhul piirdutakse nii väheste formaalsustega kui võimalik, tagamaks nende õigusnormide täitmist, mille rakendamise eest vastutab toll.

5. **Standard**

Kaubadeklaratsiooni esitamisele eelnevaid tolliformaalsusi kohaldatakse kõigile kaupadele võrdselt, sõltumata kauba päritoluriigist ja sellest, mis riigist kaup saabus.

KAUBA TOOMINE TOLLITERRITOORIUMILE

Kohad, kus võib kaupa tolliterritooriumile tuua

6. **Standard**

Siseriiklike õigusaktidega nähakse ette kohad, kus võib kaupa tolliterritooriumile sisse tuua. Selliste kohtade määramisel võetakse muu hulgas arvesse kaubanduse, tööstuse ja transpordi erinõudeid.

Märkus:

Riigid võivad selleks ette näha tollitrassid, näiteks maanteed, raudteed, veeteed ja muud marsruudid (torujuhtmed, jne), mida kauba importimiseks kasutada tuleb.

Vedaja kohustused

7. **Standard**

Kui vedaja toob tolliterritooriumile kauba, kaasneb sellega kohustus toimetada kaup selleks ettenähtud tolliasutusse või mõnda muusse tolli poolt määratud kohta, muutmata kauba laadi ja pakendit.

8. **Standard**

Kui kauba toimetamine kohast, kus kaup tolliterritooriumile toodi, ettenähtud tolliasutusse või muusse kohta katkeb õnnetuse või vääramatu jõu tagajärjel, peab vedaja rakendama ettevaatusabinõusid, et vältida kauba sattumist loata ringlusse, ja teavitama tolli või muud pädevat ametiasutust õnnetuse asjaoludest või muudest asjaoludest, mille tulemusel vedu katkes.

Tollikontroll

9. **Standard**

Imporditava kauba suhtes teostatav tollikontroll peab olema minimaalne.

Märkused:

1. Tollikontrolli käigus võib siseneda transpordivahendisse ja selle läbi otsida.

2. Toll võib olla volitatud rakendama kontrollimisel erimeetmeid, mida kasutatakse ainult teatud aladel, näiteks piirivööndis.

3. Selliste kontrollimeetmete rakendamine, mille käigus kaup maha laaditakse, transpordivahendile või kaubale tollitõkendeid või identifitseerimistunnuseid paigaldatakse või kaupa tollipoolse saatemeeskonna valve all veetakse, ei ole tavaliselt vajalik. Aga kui tollivõimud leiavad, et nimetatud kontrollimeetmed on hädavajalikud, peaksid nad kasutama selliseid meetmeid, mille rakendamine on nii tollile kui vedajale kõige lihtsam ja

mis tagavad siiski ka tollikontrolli efektiivsuse. Teiste riikide tollivõimude paigaldatud tollitõkendid ja identifitseerimistunnused tuleks üldiselt heaks kiita, välja arvatud juhul, kui neid ei peeta piisavaks või turvaliseks.

KAUBA ESITAMINE TOLLILE

Dokumendid

10. **Soovituslik tava**

Kui tolliasutus, kus kaup esitada tuleb, ei asu kohas, kus kaup tolliterritooriumile tuuakse, ei tuleks selles kohas nõuda ühegi dokumendi esitamist tollile.

Märkus:

Kauba identifitseerimiseks võib toll nõuda äri-, veo- või muude kaubaveo saatedokumentide esitamist.

11. **Standard**

Kui toll nõuab kauba tollile esitamisega seonduvate dokumentide esitamist, ei pea sellised dokumendid sisaldama rohkem andmeid, kui on vajalik kauba ja transpordivahendi identifitseerimiseks.

Märkus:

Andmed saadakse tavaliselt äri- ja veodokumentidest, mille sisu võib vastavalt transpordiliigile varieeruda. Tolli nõutav teave piirdub tavaliselt kauba ja pakkeüksuste kirjeldusega (tähised ja numbrid, arv ja liik, kaal) ja transpordivahendi identifitseerimisega. Mõnede rahvusvaheliste lepingutega on kehtestatud maksimaalne teabehulk, mida võib nõuda (nt riik võib olla rahvusvahelise tsiviillennunduse konventsiooni 9. lisa või rahvusvahelise mereliikluse hõlbustamise konventsiooni osalisriik).

12. **Soovituslik tava**

Kui tollile esitatud dokumendid on koostatud keeles, mis ei ole selleks ette nähtud, või keeles, mis ei ole selle riigi keel, kuhu kaup tuuakse, siis reeglina ei tohiks nõuda nendes dokumentides toodud andmete tõlget.

Tolliasutuste pädevus ja tööaeg

13. **Standard**

Toll määrab tolliasutused, kus võib kaupa tollile esitada. Selliste tolliasutuste pädevuse ja tööaja määramisel võetakse muu hulgas arvesse kaubanduse, tööstuse ja transpordi erinõudeid.

Märkused:

1. Mõnedes riikides määratakse tolliasutuste pädevus tollitrasside ja nende tähtsuse põhjal.

2. Vajadusel võib ette näha, et teatud tolliasutuste pädevus piirdub teatud transpordiliikidega või teatud kaubakategooriatega või teatud piirkondadesse (nt piirivööndisse või tööstustsooni) saadetavate kaupadega.

14. **Soovituslik tava**

Kui vastavad tolliasutused asuvad ühisel riigipiiril, peaksid nende kahe asjaomase riigi tollid antud tolliasutuste tööajad ja pädevused omavahel kooskõlastama.

Märkus:

Mõningatel juhtudel on ühisel riigipiiril sisse seatud ühine tollikontroll nii, et kahe riigi tolliasutused asuvad ühes ja samas kohas ja vahel isegi ühes ja samas hoones.

Saabumine väljaspool tööaega

15. **Standard**

Toll näeb ette ettevaatusabinõud, mida vedaja peab rakendama, et tolliterritooriumil vältida kauba sattumist loata ringlusse, kui see saabub tolliasutusse väljaspool tööaega.

Märkus:

Vedajalt võidakse nõuda, et ta hoiaks kaupa teatud kohas tolliasutuses või selle läheduses.

16. **Soovituslik tava**

Vedaja nõudel ja tolli poolt heakskiidetaval mõjuval põhjusel peaks toll võimaluse korral lubama kaubadeklaratsiooni esitamisele eelnevate tolliformaalsuste täitmist väljaspool tööaega tingimusel, et kaasnevad kulud katab vedaja.

MAHALAADIMINE

Mahalaadimiskohad

17. **Standard**

Siseriiklike õigusaktidega nähakse ette kohad, kus mahalaadimine on lubatud.

18. **Soovituslik tava**

Asjaomase isiku nõudel ja tolli poolt heakskiidetaval mõjuval põhjusel peaks toll lubama kauba mahalaadimist mujal kui kohtades, kus mahalaadimine on lubatud, tingimusel, et kaasnevad kulud katab asjaomane isik.

Märkus:

Kauba võib vastavalt asjaoludele maha laadida asjaomase isiku valduses, kohas, kus on olemas vastav varustus, või ükskõik millises kohas tollijärelevalve all olevas tsoonis.

Mahalaadimise algus

19. **Soovituslik tava**

Mahalaadimise alustamine peaks olema lubatud niipea kui võimalik pärast transpordivahendi saabumist mahalaadimiskohta.

20. **Soovituslik tava**

Asjaomase isiku nõudel ja tolli poolt heakskiidetaval mõjuval põhjusel peaks toll, niivõrd, kuivõrd haldustingimused seda võimaldavad, lubama kauba mahalaadimist väljaspool tolliasutuse tööaega tingimusel, et kaasnevad kulud katab asjaomane isik.

KAHJUSTUNUD, HÄVINUD VÕI KAOTSILÄINUD KAUP

21. **Standard**

Kui kaup on kaubadeklaratsiooni esitamisele eelnevate tolliformaalsuste täitmise käigus õnnetusjuhtumi või vääramatu jõu tõttu kahjustunud, hävinud või pöördumatult kadunud, kohaldatakse sellisele kaubale vastavalt olukorrale kas täielikku või osalist imporditollimaksu- ja impordimaksuvabastust tingimusel, et nimetatud asjaolud on tolliasutusi rahuldaval moel nõuetekohaselt tõendatud.

Märkus:

Asjaomase isiku nõudel võidakse käesolevas standardis käsitletud kauba jääkide suhtes rakendada järgmisi meetmeid:

a) kaup lubatakse kasutusse hetkeseisukorras, nagu oleks see imporditud sellises seisukorras; või

b) kaup reeksporditakse; või

c) kaup muudetakse tolli järelevalve all kaubanduslikult väärtusetuks ilma riigile kulutusi tekitamata; või

d) tollivõimude loal loovutatakse kaup tasuta riigile.

VASTUTUS IMPORDITOLLIMAKSUDE JA IMPORDIMAKSUDE MAKSMISE EEST

22. **Standard**

Siseriiklike õigusaktidega nähakse ette isik või isikud, kes vastutavad kaubale kohaldatavate imporditollimaksude ja impordimaksude maksmise eest juhul, kui tolliterritooriumile toodud kaupa ei ole vastavalt kaubadeklaratsiooni esitamisele eelnevatele tingimustele ja formaalsustele tollile esitatud.

TEAVE KAUBADEKLARATSIOONI ESITAMISELE EELNEVATE TOLLIFORMAALSUSTE KOHTA

23. **Standard**

Tolliasutused tagavad, et kogu kaubadeklaratsiooni esitamisele eelnevaid tolliformaalsusi käsitlev teave on kõigile huvilistele vabalt kättesaadav.

LISA A.2

KAUBA LISA AJUTISE LADUSTAMISE KOHTA

SISSEJUHATUS

Pärast kauba saabumist peaks olema võimalik see transpordivahendilt nii kiiresti kui võimalik maha laadida. Seetõttu on tollivõimud sisse seadnud korra, mille kohaselt võib kauba mahalaadimist alustada nii kiiresti kui võimalik pärast saabumise järgselt võimalikult väheste formaalsuste täitmist tingimusel, et riigi maksutulude laekumine on tagatud.

Mitmesugustel põhjustel võib kauba saabumise ja vastava kaubadeklaratsiooni esitamise vahele jääda teatud ajavahemik. Sellisel juhul jääb kaup tolli nõudel tollikontrolli alla, millisel eesmärgil paigutatakse see tavaliselt selleks ettenähtud kohta, kus kaup kuni kaubadeklaratsiooni esitamiseni ladustatakse. Selliseid kohti nimetatakse ajutisteks ladudeks ja need võivad olla hooned või suletud või avatud ruumid.

Käesoleva lisa sätted ei kehti kauba ladustamise kohta tolliladudes ja vabatsoonides.

MÕISTED

Käesolevas lisas kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) *kauba ajutine ladustamine* — kauba ladustamine tollikontrolli all tolli poolt määratud rajatistes ja suletud või avatud ruumides (edaspidi ajutised laod) kuni kaubadeklaratsiooni esitamiseni;

b) *imporditollimaksud ja impordimaksud* — tollimaksud ja kõik muud maksud ja tasud, mis tuleb tasuda kaupade impordil või seoses impordiga, välja arvatud tasud summas, mis vastab osutatud teenuste ligilähedasele maksumusele;

c) *kaubadeklaratsioon* — tolli poolt selleks ettenähtud vormis esitatav teatis, milles huvitatud isikud märgivad ära kauba suhtes rakendatava tolliprotseduuri ja esitavad andmed, mida toll selle tolliprotseduuri rakendamiseks vajab;

d) *tollikontroll* — meetmed, mida võetakse õigusnormide täitmise tagamiseks ning mille rakendamise eest vastutab toll;

e) *tagatis* — see, mis tagab tolli rahuldaval viisil, et tolli ees olevad kohustused täidetakse; Tagatis on "üldine", kui sellega tagatakse mitmest eri toimingust tulenevate kohustuste täitmine;

f) *isik* — nii füüsiline kui ka juriidiline isik, kui kontekst ei eelda teisiti.

PÕHIMÕTTED

1. **Standard**

Kauba ajutist ladustamist reguleerivad käesoleva lisa sätted.

2. **Standard**

Siseriiklike õigusaktidega nähakse ette tingimused ja formaalsused, mis ajutiselt ladustatud kauba suhtes täita tuleb.

KOHALDAMISALA

3. **Standard**

Toll annab loa ajutiste ladude asutamiseks, kui peab seda vajalikuks kaubanduse ja tööstuse nõuete täitmiseks.

Märkused:

1. Vastavalt siseriiklike õigusaktide sätetele võib ajutisi ladusid hallata kas toll või muud asutused või füüsilised või juriidilised isikud.

2. Ajutised laod võivad olla avatud kõigile importijatele ja muudele isikutele, kellel on õigus kaupa realiseerida, või ajutiste ladude kasutamine võib olla lubatud ainult teatud isikutele.

4. **Standard**

Kõiki kaupu on lubatud ajutiselt ladustada, sõltumata kauba kogusest, päritoluriigist ja sellest, mis riigist kaup saabus. Ohtlikke kaupu, kaupu, mis võivad teisi kaupu mõjutada, ja kaupu, mis nõuavad spetsiaalseid hoiutingimusi, võivad vastu võtta ainult spetsiaalselt nende vastuvõtmiseks ettenähtud ajutised laod.

5. **Standard**

Kauba ajutisel ladustamisel võib nõuda ainult selle dokumendi esitamist, mida kasutatakse kauba kirjeldamiseks selle tollile esitamisel.

AJUTISTE LADUDE HALDAMINE

6. **Standard**

Ajutiste ladude ehitamise, planeerimise ja haldamise nõuded ning kauba ladustamise, laoarvestuse pidamise ja raamatupidamise ja tollikontrolli läbiviimise korra kehtestab toll.

Märkused:

1. Kontrollimist silmas pidades võib toll eelkõige:

— pidada või lasta pidada arvestust ajutiselt ladustatud kaupade üle (kasutades selleks kas spetsiaalset registrit või asjaomaseid dokumente),

— hoida ajutine ladu alalise või pistelise järelevalve all,

— nõuda, et ajutine ladu lukustataks kahe lukuga (asjaomase isiku lukuga ja tolli lukuga),

— inventeerida aeg-ajalt ajutises laos olevaid kaupu.

2. Kaupa tuleb tavaliselt hoida lukustatud ruumides. Suuremahulist või rasket kaupa ja kaupa, mille pealt makstav tollimaks on väike ja mille suhtes maksutulu kaotamise risk on väike, ladustatakse tihti ka tollijärelevalve all olevates avatud ruumides.

7. **Standard**

Siseriiklike õigusaktidega nähakse ette isik või isikud, keda peetakse vastutavaks imporditollimaksude ja impordimaksude tasumise eest ajutiselt ladustatud kaupadelt, mida ei ole menetletud tolli rahuldaval viisil.

8. **Standard**

Kui ajutist ladu haldav ametiasutus või isik peab esitama tagatise, aktsepteerib toll üldist tagatist.

9. **Soovituslik tava**

Iga tagatise summa tuleks määrata võimalikult väike, võttes arvesse tõenäoliselt kohaldatavaid imporditollimakse ja impordimakse.

10. **Soovituslik tava**

Toll peaks loobuma tagatise nõudmisest, kui ajutine ladu on tolli piisava järelevalve all, eriti kui ladu on tolli poolt lukustatud.

LUBATUD TOIMINGUD

11. **Standard**

Ajutiselt ladustatud kauba realiseerimise õigust omaval isikul on kaubadeklaratsiooni koostamise eesmärgil lubatud:

a) kaupa kontrollida;

b) kaupa kaaluda;

c) võtta proove ja näidiseid, tasudes vajaduse korral imporditollimaksud ja impordimaksud.

12. **Standard**

Ajutiselt ladustatud kaubaga võib teha kauba muutmata kujul säilitamiseks vajalikke toiminguid.

Märkus:

Kauba muutmata kujul säilitamiseks vajalike toimingute hulka võivad kuuluda puhastamine, müügiks kohandamine, tolmu eemaldamine, sorteerimine ja rikutud pakendite parandamine või asendamine.

13. **Soovituslik tava**

Ajutiselt ladustatud kaubaga võib tolli poolt kehtestatud tingimustel teha kauba laost väljaviimise ja edasise transpordi hõlbustamiseks vajalikke toiminguid.

Märkus:

Selliste toimingute hulka võivad kuuluda sorteerimine, kokku kogumine, kaalumine, märgistamine ja sildistamine. Selliste toimingute käigus võib toimuda ka erinevate kaubasaadetiste ühendamine juhul, kui nimetatud kaubasaadetisi kavatsetakse edasi transportida üheainsa veodokumendi ja/või tollidokumendi alusel (saadetiste liitmine).

AJUTISE LADUSTAMISE KESTUS

14. **Standard**

Kui ajutise ladustamise kestust piiratakse siseriiklike õigusaktidega, peab lubatud ajavahemik olema piisavalt pikk selleks, et importijal oleks võimalik täita kauba tolliprotseduurile suunamiseks vajalikud formaalsused.

Märkus:

Tähtaja pikkus võib vastavalt kasutatavale transpordiliigile varieeruda ja meritsi imporditava kauba puhul võib see suhteliselt pikk olla.

15. **Soovituslik tava**

Asjaomase isiku nõudel ja tolli poolt heakskiidetaval mõjuval põhjusel peaks toll algselt määratud perioodi pikendama.

KAUBA RIKNEMINE, KAHJUSTUMINE, KAOTSIMINEK, HÄVIMINE VÕI RIIGILE LOOVUTAMINE

16. **Standard**

Enne ajutisest laost väljaviimist õnnetuse või vääramatu jõu tagajärjel kahjustunud või rikutud kaup võib tollivormistuse läbida nii, nagu oleks see imporditud kahjustatud või rikutud olekus.

17. **Standard**

Kui ajutiselt ladustatud kaup on hävinud või lõplikult kadunud õnnetuse või vääramatu jõu tagajärjel, ei kohaldata selle suhtes imporditollimakse ega impordimakse, kui selline hävimine või kaotsiminek on tolliasutusi rahuldaval moel nõuetekohaselt tõendatud.

Kui pärast hävimist alles jäänud jäätmed ja jäägid lubatakse vabasse ringlusse, kohaldatakse nende suhtes imporditollimakse ja impordimakse, mida kohaldataks sellises olukorras imporditud jäätmete ja jääkide suhtes.

18. **Standard**

Kaupade realiseerimise õigust omava isiku taotlusel võib ajutiselt ladustatud kauba, olenevalt tolliasutuse otsusest, tervikuna või osaliselt anda üle riigile või hävitada või muuta tolli järelevalve all kaubanduslikult väärtusetuks. Selline üleandmine või hävitamine ei tohi tekitada riigile kulutusi.

Kui pärast hävitamist alles jäänud jäätmed ja jäägid lubatakse vabasse ringlusse, kohaldatakse nende suhtes imporditollimakse ja impordimakse, mida kohaldataks sellises olukorras imporditud jäätmete ja jääkide suhtes.

AJUTISEST LAOST VÄLJAVIIMINE

19. **Standard**

Kauba realiseerimise õigust omaval isikul on lubatud kaup ajutisest laost välja viia, võttes arvesse igal üksikjuhul kohaldatavaid tingimusi ja vorminõudeid.

Märkus:

Toll võib nõuda, et asjaomane isik tõendaks oma õigust kaupa realiseerida.

AJUTISEST LAOST VÄLJAVIIMATA KAUP

20. **Standard**

Siseriiklikes õigusaktides nähakse ette kord, mida tuleb järgida, kui kaupa ei viida ajutisest laost välja ettenähtud aja jooksul.

21. **Soovituslik tava**

Kui toll müüb ajutisest laost väljaviimata kauba, peaks pärast imporditollimaksude ja impordimaksude ja kõigi muude tasude ja kulude mahaarvamist alles jääv müügitulu minema võimaluse korral isiku(te)le, kellel on sellele õigus, või jääma kindlaksmääratud ajaks nende käsutusse.

TEAVE AJUTISE LADUSTAMISE KOHTA

22. **Standard**

Tolliasutused tagavad, et kogu kauba ajutist ladustamist käsitlev teave on kõigile huvilistele vabalt kättesaadav.

LISA F.1

VABATSOONIDE LISA KOHTA

SISSEJUHATUS

Teatud riigid on pikka aega oma väliskaubanduse ja rahvusvahelise kaubavahetuse edendamiseks pidanud vajalikuks kehtestada määramatuks ajaks imporditollimaksu- ja impordimaksuvabastus kauba suhtes, mis siseneb riigi territooriumi teatud ossa, kus see kaup loetakse väljaspool riigi tolliterritooriumi olevaks. Selliselt riiki sisenenud kauba suhtes ei rakendata tavalist tollikontrolli.

Käesolevas lisas nimetatakse sellist osa territooriumist "vabatsooniks", kuigi mõnedes riikides võidakse selle kohta kasutada mitmesuguseid muid nimetusi, nagu näiteks "vabasadam" või "vabaladu".

Eristada võib kaubandusvabasid ja tööstusvabasid tsoone. Kaubandusvabades tsoonides piirduvad lubatud toimingud üldiselt kauba säilitamiseks vajalike toimingute ja pakendi või turunduskvaliteedi parandamiseks või veo ettevalmistamiseks mõeldud tavapärase käitlemisega. Tööstusvabades tsoonides on lubatud ka töötlemistoimingud.

Kuigi vabatsoonidesse sisenenud kaup loetakse imporditollimaksude ja impordimaksude seisukohast üldiselt väljaspool tolliterritooriumi olevaks, võidakse sellele siiski kohaldada teatud asjaomase riigi poolt kehtestatud sätteid, nt siseriiklikest õigusakti-dest tulenevaid keelde ja piiranguid. Ka toll rakendab vabatsoonis teatud kontrollimeetmeid, tagamaks, et toiminguid teostatakse nõuetekohaselt.

Kauba suhtes, mis siseneb vabatsooni tolliterritooriumilt, võib üldiselt kohaldada ekspordil rakendatavat imporditollimaksudest ja impordimaksudest või siseriiklikest tollimaksudest ja maksudest vabastamist või nende tagasimaksmist.

Kui kaup, mida vabatsoonis ei töödeldud, tuuakse tolliterritooriumile selleks, et lubada see kasutusse, tuleb kauba pealt maksta imporditollimakse ja impordimakse, nagu oleks see kaup imporditud otse välisriigist. Siseriiklike õigusakti-dega kehtestatud arvestuse erireegleid kohaldatakse välismaise kauba puhul, mida on vabatsoonis töödeldud või mille puhul kasutati omamaist päritolu kaupa või mis imporditi, makstes selle pealt imporditollimaksu ja impordimaksu, ja mille suhtes vabatsooni sisenemisel kohaldati tollimaksudest ja maksudest vabastamist või nende tagasimaksmist.

Mõnedes riikides pakutakse muude tolliprotseduuride raames, nagu näiteks tolliladustamine, tagastamine, ajutine import seestöötlemiseks ja tollitransiit, kogu riigi territooriumil tolliteenuseid, mis on omaduste poolest vabatsoonidega võrreldavad.

MÕISTED

Käesolevas lisas kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) *vabatsoon* — riigi tolliterritooriumi osa, kuhu sisenenud kaup loetakse imporditollimaksude ja impordimaksude suhtes väljaspool tolliterritooriumi olevaks ja kuhu sisenenud kauba suhtes ei rakendata tavalist tollikontrolli;

Märkus:

Eristada võib kaubandusvabasid ja tööstusvabasid tsoone. Kaubandusvabadesse tsoonidesse lubatakse kaup kuni edasise realiseerimiseni ning kauba töötlemine ja valmistamine on tavaliselt keelatud. Tööstusvabadesse tsoonidesse sisenenud kauba suhtes võib teostada lubatud töötlemistoiminguid.

b) *tolliterritoorium* — territoorium, kus riigi tollieeskirjad kehtivad täies ulatuses;

c) *imporditollimaksud ja impordimaksud* — tollimaksud ja kõik muud maksud ja tasud, mis tuleb tasuda kaupade impordil või seoses impordiga, välja arvatud tasud summas, mis vastab osutatud teenuste ligilähedasele maksumusele;

d) *tollikontroll* — meetmed, mida võetakse õigusnormide täitmise tagamiseks ning mille rakendamise eest vastutab toll;

e) *isik* — nii füüsiline kui ka juriidiline isik, kui kontekst ei eelda teisiti.

PÕHIMÕTE

1. **Standard**

Vabatsoonides kehtivaid tollieeskirju reguleerivad käesoleva lisa sätted.

VABATSOONIDE ASUTAMINE

2. **Standard**

Siseriiklike õigusaktidega sätestatakse vabatsoonide asutamisega seonduvad nõuded, vabatsoonidesse lubatavad kaubaliigid ja toimingute laad, mida vabatsoonides on lubatud kaubaga teostada.

Märkused:

1. Vabatsoonid asutatakse üldiselt meresadamate, jõesadamate ja lennujaamade juurde või muudesse geograafiliselt soodsa asukohaga kohtadesse.

2. Vastavalt siseriiklike õigusaktide sätetele võib vabatsoone hallata kas toll või muud asutused või füüsilised või juriidilised isikud.

3. **Standard**

Vabatsoonide hoonestamise ja planeerimise ning tollikontrolli korraldamise nõuded sätestab toll.

Märkused:

1. Toll võib nõuda, et vabatsoonid oleksid ümbritsetud püsiva piirdega, kehtestada piiranguid vabatsoonidele juurdepääsu suhtes ja määrata vabatsoonidele kindla tööaja.

2. Kontrollimist silmas pidades võib toll eelkõige:

— hoida vabatsooni sissepääsud alalise või pistelise järelevalve all,

— nõuda, et isikud, kes vabatsooni kaupa toovad, peaksid raamatupidamise arvestust nii, et kauba ringlust oleks võimalik kontrollida,

— pisteliselt kontrollida vabatsooni lubatud kaupu, et kindlaks teha, et nendega on teostatud ainult lubatud toiminguid ja et kaupa ei ole ilma loata vabatsooni toodud.

4. **Standard**

Tollil on igal ajal õigus kontrollida vabatsooni kaupa sissetoonud isiku ruumides ladustatud kaupa.

5. **Vabatsooni lubatav kaup**

Soovituslik tava kauba lubamisel vabatsooni ei tohiks kehtestada tingimust, et kaupa võib vabatsooni sisse tuua või seal ladustada ainult kindlaksmääratud koguses.

6. **Standard**

Vabatsooni lubatakse mitte ainult otse välisriigist imporditud kaupa, vaid ka asjaomase riigi tolliterritooriumilt toodud kaupa.

Märkus:

Asjaomase riigi tolliterritooriumilt saabunud kaup võib olla vabas ringluses olev kaup või tolliprotseduurile suunatud kaup, millele tolliprotseduuri raames kohaldatakse tingimisi imporditollimaksu- ja impordimaksuvabastust, või kaup, millele kohaldatakse ümbertöötlemismenetlust.

7. **Standard**

Vabatsooni lubatud kauba suhtes, millele eksportimisel kohaldatakse imporditollimaksudest ja impordimaksudest vabastamist või nende tagasimaksmist, kohaldatakse sellist vabastamist või tagasimaksmist kohe, kui kaup siseneb vabatsooni.

8. **Standard**

Vabatsooni lubatud kauba suhtes, millele eksportimisel kohaldatakse siseriiklikest tollimaksudest ja maksudest vabastamist või nende tagasimaksmist, kohaldatakse sellist vabastamist või tagasimaksmist pärast seda, kui kaup siseneb vabatsooni.

Märkus:

Maksuvabastust või maksude tagasimaksmist kohaldatakse tavaliselt kohe pärast seda, kui kaup on sisenenud vabatsooni. Erijuhtudel võib maksuvabastuse või maksude tagasimaksmise suhtes kehtestada tingimuse, et kaup tuleb riigi territooriumilt eksportida. Erandjuhul võib nõuda ka kauba sihtriiki saabumise tõendamist.

9. **Standard**

Kauba sisenemist vabatsooni ei tohiks keelata ainult sel põhjusel, et kaup pärineb või on saabunud mingist konkreetsest riigist või kauba sihtriik on mingi konkreetne riik.

10. **Standard**

Välisriigist saabunud kauba sisenemist vabatsooni ei tohiks keelata ainult sel põhjusel, et kauba suhtes kohaldatakse piiranguid või keelde, mille kehtestamise aluseks ei ole kõlblus, avalik kord, avalik julgeolek, üldine hügieen või rahvatervis ega veterinaaria või taimekaitsega seotud kaalutlused või mis ei ole seotud patentide, kaubamärkide ja autoriõiguste kaitsega.

11. **Soovituslik tava**

Ohtlikke kaupu, kaupu, mis võivad teisi kaupu mõjutada, ja kaupu, mis nõuavad spetsiaalseid hoiutingimusi, võib lubada ainult spetsiaalselt nende vastuvõtmiseks ettenähtud vabatsoonidesse.

VABATSOONI SISENEMINE

12. **Standard**

Kui tollile tuleb esitada vabatsooni otse välisriigist, ilma asjaomase riigi tolliterritooriumi läbimata saabunud kauba kohta käiv dokument, ei nõua toll enamat kui äridokumendi või ametliku dokumendi (faktuurarve, saatekiri, lähetusteatis jne) esitamist, kus on ära toodud peamised andmed asjaomase kauba kohta.

13. **Soovituslik tava**

Asjaomase riigi tolliterritooriumilt saabunud kauba ja nimetatud tolliterritooriumi tollitransiidina läbinud kauba sisenemisel vabatsooni ei tohiks nõuda ühegi muu dokumendi täitmist lisaks sellel territooriumil ekspordi, reekspordi või tollitransiidi puhul tavaliselt nõutavale kaubadeklaratsioonile.

14. **Standard**

Toll ei nõua tagatist kauba sisenemisel vabatsooni.

15. **Standard**

Kui toll kontrollib kaupa, mida kavatsetakse vedada vabatsooni, võtab toll tarvitusele ainult sellised meetmed, mis on vajalikud nende õigusnormide täitmise tagamiseks, mille rakendamise eest toll vastutab.

Märkus:

Eelkõige teeb toll kindlaks, et kaup kuulub vabatsooni lubatavate kaubaliikide hulka ja et kauba vedamisel on järgitud kõiki asjakohaseid keelde ja piiranguid.

LUBATUD TOIMINGUD

16. **Standard**

Lisaks laadimisele, mahalaadimisele, ümberlaadimisele ja ladustamisele võib kaubanduslikku vabatsooni sisenenud kauba suhtes läbi viia kauba säilitamiseks vajalikke toiminguid ja seda võib pakendi või turunduskvaliteedi parandamiseks või veo ettevalmistamiseks tavapäraselt käidelda, näiteks ümber jaotades, pakendeid rühmitades, sorteerides ja liigitades ja ümber pakendades.

17. **Standard**

Pädevad asutused määratlevad tööstuslikku vabatsooni sisenenud kauba suhtes teostada lubatud töötlemistoimingud üldjoontes ja/või üksikasjalikult kogu vabatsoonis kehtivas õigusaktis või nimetatud toiminguid teostavale ettevõttele väljaantud loas.

Märkus:

Töötlemistoimingute läbiviimise õiguse kohta võib kehtestada tingimuse, et pädevad ametiasutused peavad olema veendunud, et kavandatavad töötlemistoimingud toovad kasu riigi majandusele.

VABATSOONIS TARBITAV KAUP

18. **Standard**

Siseriiklike õigusaktidega sätestatakse asjaolud, mille puhul vabatsoonis tarbitavad kaubad lubatakse vabatsooni tollimaksu- ja maksuvabalt, ja kehtestatakse asjakohased nõuded.

Märkused:

1. Kaupa võib vabatsooni lubada mitte ainult imporditollimaksu- ja impordimaksuvabalt, vaid ka vabastatult siseriiklikest tollimaksudest ja maksudest.

2. Maksuvabalt võib vabatsooni lubada ka seadmed, mida kasutatakse ainult vabatsoonis kauba transportimiseks, ladustamiseks ja töötlemiseks.

OMANDI ÜLEMINEK

19. **Standard**

Vabatsooni sisenenud kauba omandiõiguse üleminek on lubatud.

Märkus:

1. Jaemüügi võib vabatsoonides keelata.

2. Vabatsooni sisenenud kaupa võib kasutada laevade ja õhusõidukite varustamisel.

KAUBA HÄVITAMINE

20. **Standard**

Vabatsooni sisenenud kauba võib tolli järelevalve all hävitada või muuta kaubanduslikult väärtusetuks.

KAUBA VABATSOONIS VIIBIMISE KESTUS

21. **Standard**

Kauba viibimisele vabatsoonis ei kehtestata ajalisi piiranguid.

VABATSOONIST VÄLJAVIIMINE

22. **Standard**

Kui tollile tuleb esitada vabatsoonist ilma asjaomase riigi tolliterritooriumi läbimata otse välisriiki saadetava kauba kohta käiv dokument, ei nõua toll enamat kui äridokumendi või ametliku dokumendi (faktuurarve, saatekiri, lähetusteatis, jne) esitamist, kus on ära toodud peamised andmed asjaomase kauba kohta.

23. **Standard**

Kauba kohta, mis pärast vabatsoonist väljaviimist asjaomase riigi tolliterritooriumile siseneb, nõutakse ainult sellist kaubadeklaratsiooni, mis esitatakse tavaliselt sellise tolliprotseduuri puhul, millele kaup suunatakse.

24. **Soovituslik tava**

Kauba suhtes, mis võib pärast vabatsoonist väljaviimist asjaomase riigi tolliterritooriumile siseneda, peaks olema võimalik kohaldada samasuguseid tingimisi maksuvabastusi või ümbertöötlemismenetlusi, nagu kohaldatakse otse välisriigist imporditud kaubale.

25. **Standard**

Siseriiklikes õigusaktides sätestatakse ajahetk, mida tuleb arvesse võtta, et määrata kindlaks vabatsoonist välja viidava ja seejärel vabasse ringlusse lubatava kauba väärtus ja kogus ning selle suhtes kohaldatavate imporditollimaksude ja impordimaksude määrad.

26. **Standard**

Siseriiklike õigusaktidega kehtestatakse eeskirjad imporditollimaksude ja impordimaksude summa määramiseks, millega vabasse ringlusse lubatud kaup maksustatakse pärast käsitlemist või töötlemist vabatsoonis.

Märkused:

1. Imporditollimaksude ja impordimaksude summa, millega vabasse ringlusse lubatud kaup maksustatakse pärast töötlemist vabatsoonis, võib piirduda kasutatud välismaisele kaubale kohaldatavate imporditollimaksude ja impordimaksude summaga sellises seisukorras, nagu see kaup vabatsooni sisse toodi, millele juhul, kui kasutati omamaiseid kaupu või kaupa, mis imporditi, makstes selle pealt imporditollimaksu ja impordimaksu, lisatakse summa, mille ulatuses kaubale vabatsooni sisenemisel kohaldati siseriiklikest tollimaksudest ja maksudest või tollimaksudest ja maksudest vabastamist või nende tagasimaksmist.

2. Arvestuse erikorra võib kehtestada juhuks, kui vabatsoonis kauba töötlemiseks kasutatud seadmed toodi vabatsooni imporditollimaksu- ja impordimaksuvabalt.

VABATSOONI LÕPPEMINE

27. **Standard**

Kui vabatsoon lõpetatakse, teavitatakse asjaomaseid isikuid sellest eelnevalt, andes neile piisavalt aega nende kauba realiseerimiseks.

TEAVE VABATSOONIDE KOHTA

28. **Standard**

Tolliasutused tagavad, et kogu vabatsoonides kehtivate tollieeskirjade kohta käiv teave on kõigile huvilistele vabalt kättesaadav.